

SAMEN WERKEN AAN EEN VEILIGE GEMEENTE

In samenwerking met de gemeenten Bronckhorst, Doetinchem en Montferland

**GEMEENTE OUDE IJSSELSTREEK
INTEGRAAL VEILIGHEIDSBELEID
2020-2023**

Inhoudsopgave	
INLEIDING	2
VISIE	2
DOELEN	2
ORGANISATIE EN STURING	3
WIJ WERKEN	4
PARTNERS	5
LANDELIJKE EN REGIONALE THEMA'S	6
VEILIGHEIDSVELDEN	6
1. Veilige woon- en leefomgeving	6
2. Bedrijvigheid en veiligheid	6
3. Jeugd en veiligheid	6
4. Fysieke veiligheid	7
5. Integriteit en veiligheid	7
Uitvoering veiligheidsvelden	7
LOKALE ACCENTEN/THEMA'S	8
PRIORITEIT 1: ONDERMIJNING	9
PRIORITEIT 2. KWETSBARE PERSONEN	10
ONTWIKKELTHEMA'S	11
Informatie gestuurd werken	11
Contextgedreven werken	11
Samenwerking met inwoners	12
Balans tussen preventie, zorg en repressie; verbinding tussen zorg en veiligheid	12

INLEIDING

Veiligheid is geen rustig bezit. Ze is één van de belangrijkste aandachtsgebieden van de overheid. Ook de gemeenten hebben een cruciale rol hierin. Dat doen we niet alleen maar samen met onze veiligheidspartners waaronder politie, Openbaar Ministerie, veiligheidsregio, inwoners, instellingen en ondernemers.

Voor u ligt het 'Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023' gemeente Oude IJsselstreek. Onveiligheid, overlast en criminaliteit beperken zich niet tot gemeentegrenzen. Afhankelijk van de problematiek vraagt dit naast een lokale aanpak ook om districtelijke, regionale, landelijke en internationale samenwerking. Dit integraal veiligheidsbeleid is door samenwerking van de gemeenten Bronckhorst, Doetinchem, Oude IJsselstreek en Montferland tot stand gekomen en met de 'couleur locale' ingevuld op basis van de lokale verschillen.

Integrale veiligheid gaat over veel verschillende veiligheidsvraagstukken, zoals jeugd, drughandel, high impact crimes, ondermijnende criminaliteit etc. Om veiligheidsproblemen effectief aan te kunnen pakken, moeten we keuzes maken. Binnen die verschillende veiligheidsvraagstukken stellen we daarom prioriteiten. In de politiewet 2012 is aangegeven dat gemeenten een maal per vier jaar een beleidskader Integrale Veiligheid vaststellen. Er ligt geen wettelijke verplichting op grond van de gemeentewet, maar iedere gemeente heeft een veiligheidsbeleid. In dit veiligheidsbeleid spreken gemeenten, politie en Openbaar Ministerie af wat doelen en thema's zijn op het gebied van veiligheid. De gemeenteraad stelt het Integrale Veiligheidsbeleid vast en heeft daarmee een middel om te sturen op de thema's voor lokale veiligheidssituatie. Het Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023 vormt de basis voor de uitvoering voor de komende drie jaar. Veel veiligheidsproblemen zijn echter niet voorspelbaar. Als er ingrijpende of urgente veiligheidsproblemen ontstaan, dan moet dat direct opgepakt worden ongeacht het als thema vastgesteld is of niet.

VISIE

Iedere inwoner van de gemeente Oude IJsselstreek heeft recht op een veilige leefomgeving en moet zich ook veilig kunnen voelen in de eigen buurt. We willen investeren in de veiligheid van onze inwoners. Soms nemen we hierin de leiding en soms ondersteunen we. In onze aanpak staat preventie voorop, waarbij we doorpakken daar waar het nodig is. Samen met inwoners en andere partners streven we naar een veilige en prettige omgeving om te wonen, werken en recreëren: waarin inwoners weerbaar zijn en zich beschermd weten en zich veilig voelen, waarin overlast en criminaliteit zo veel als mogelijk voorkomen worden, waarin aanwezige overlast en criminaliteit stevig aangepakt worden

DOELEN

In gezamenlijkheid streven we ernaar om de leefomgeving zo prettig mogelijk te houden voor onze inwoners, een omgeving waarin ze zich veilig kunnen voelen. Achterhoek West is een veilig gebied en dat willen we zo houden. Daarvoor moeten we wel de samenwerking met de veiligheidsketen en de zorgketen in stand houden en versterken waar nodig. Daarvoor moeten we ook samen met het basisteam in staat zijn en blijven om in te kunnen spelen op de actuele veiligheidsproblematiek.

De algemene doelen voor de periode 2020-2023 zijn:

- Voorkomen en bestrijden van (grootschalige) incidenten en verstoringen van de openbare orde.
- Het zo veel mogelijk tegengaan, verstoren en stoppen van ondermijnende activiteiten.
- Balans tussen preventie, zorg en repressie, waarbij we zoveel mogelijk naar de voorkant van het probleem willen gaan.
- Behouden of verbeteren van de veiligheidsgevoelens en veiligheidscijfers.

Om doelen te kunnen bereiken is het ook belangrijk dat de verbinding tussen de domeinen veiligheid en zorg de komende jaren verder versterkt wordt. Veel interventies binnen het veiligheidsdomein hebben gevolgen voor het zorgdomein en andersom. De domeinen kunnen niet meer los van elkaar worden gezien. Er kan alleen nog maar sprake zijn van een integrale benadering. We kijken samen waar we invloed uit kunnen oefenen.

We zien de afgelopen jaren steeds meer hulpbehoevende en kwetsbare inwoners langer thuis blijven wonen en onze inwoners moeten zelfredzaam zijn. Het zijn ontwikkelingen die risico's met zich meebrengen, zowel op het gebied van zorg en welzijn als op het gebied van veiligheid. Zo kan het voorkomen dat personen met verward gedrag (woon) overlast veroorzaken, jongeren afglijden richting criminaliteit, ex-gedetineerden weer in het criminele milieu terechtkomen en multi-probleemgezinnen door de bomen het bos niet meer zien. Een goede verbinding van zorg en veiligheid is nodig om in te kunnen spelen op de ontwikkelingen. Het is dan belangrijk om naar een juiste balans tussen repressie, zorg en preventie te streven. En willen we een goede afstemming tussen de bestuurlijk-, zorg- en strafrechtketen. Door vroegtijdig te signaleren kunnen problemen (met name vanuit zorg) op tijd aangepakt worden. Vanuit veiligheid voeren we vaak acties uit binnen het repressieve kader. We zullen ingrijpen als de situatie daarom vraagt, proactief of repressief. Samen gaan we voor een veilig Doetinchem, Bronckhorst, Montferland en Oude IJsselstreek.

Looptijd integraal veiligheidsbeleid

Omdat de regionale veiligheidsstrategie politie en het regionale meerjarenbeleidsplan politie een looptijd hebben van 2019 tot 2022 zullen wij naar verwachting in 2022 starten met een heroriëntatie op nieuw integraal veiligheidsbeleid. Zodat deze synchroon loopt met de andere plannen en de politie onze prioriteiten als input kan gebruiken voor hun nieuwe beleidsplannen. De uitvoering van dit beleid blijft dynamisch waardoor te allen tijde ingesprongen kan worden op veranderende omstandigheden en onverwacht ontstane veiligheidsproblematiek. Het Integraal Veiligheidsbeleid 2020-2023 kent in de basis een werking van vier jaar.

ORGANISATIE EN STURING

Burgemeester

De burgemeester is wettelijk belast met de handhaving van de openbare orde en veiligheid en is daarvoor als eerste aanspreekbaar en politie verantwoordelijk. De burgemeester heeft het opperbevel bij rampen, branden of grootschalige calamiteiten en is de gezagsdrager op het terrein van de openbare orde en veiligheid en hulpverlening.

Op basis van de Politiewet kan de burgemeester voor de uitoefening van het gezag de nodige aanwijzingen geven aan de politie. De burgemeester vervult in relatie tot deze wettelijke taken een coördinerende rol binnen het integraal veiligheidsbeleid. Als lid van het districtcollege (driehoeksoverleg: gemeente, politie en OM) heeft de burgemeester zicht op de uitvoering en de voortgang van het integraal veiligheidsbeleid. Deze positie maakt het mogelijk om in te grijpen wanneer het draagvlak vermindert, afspraken niet worden nagekomen of een koerswijziging nodig is.

College

Werkzaamheden van wethouders raken bijna zonder uitzondering het integraal veiligheidsbeleid waardoor veiligheid beschouwd kan worden als een collectieve verantwoordelijkheid van het gehele college. Veiligheid werkt door op vele terreinen en heeft daardoor raakvlakken met bijna alle gemeentelijke afdelingen. Om deze reden is het noodzakelijk dat het gehele college alert is op veiligheidsaspecten van het gemeentelijk beleid en een actieve rol vervult ten aanzien van het integraal veiligheidsbeleid.

Gemeenteraad

De gemeenteraad zet veiligheid op de politieke agenda, stelt veiligheidsprioriteiten (kaders) vast en is (mede) betrokken bij het formuleren van de randvoorwaarden en/of middelen die nodig zijn voor een effectief integraal veiligheidsbeleid. De raad stelt de kaders vast en heeft een controlerende taak. De burgemeester dient daarom verantwoording af te leggen over het door haar uitgevoerde gezag aan de gemeenteraad.

WIJ WERKEN

Regisseur

De gemeente is regisseur op het gebied van integrale veiligheid. Ten eerste omdat veiligheid een kerntaak is van het openbaar bestuur. Ten tweede omdat de gemeente daarbij een centrale positie inneemt. De burgemeester heeft een sleutelrol vanwege zijn/haar wettelijke taken in het kader van de openbare orde en veiligheid. De regierol van de gemeente houdt in dat de gemeente:- Signalen oppakt.- Partners bij elkaar brengt en enthousiasmeert.- Het proces coördineert.- afspraken en activiteiten inventariseert, op elkaar afstemt, monitort en de effecten daarvan evalueert.

Samen en integraal

De gemeente kent een intensieve samenwerkingsvorm op het brede veiligheidsveld. Zowel bestuurlijk als ambtelijk weten verantwoordelijken elkaar te vinden en wordt gebruik gemaakt van elkaars kennis en kracht. Dit plan geeft op strategisch niveau onze gezamenlijke ambities en opgaven weer voor de komende beleidsplanperiode en vormt een terugkerend agendapunt tijdens de structurele - districtelijke - veiligheidsoverleggen en het driehoeksoverleg. Op basisteamniveau vindt een operationele vertaling van het plan plaats. Bij het integraal veiligheidsbeleid draait het om een benadering van veiligheid vanuit de netwerksamenwerking. Oplossingen voor veiligheidsproblemen worden gezamenlijk vormgegeven, waarbij een goede samenwerking tussen diverse partners de sleutel tot succes is.

Omgevingsbewust

De samenleving om ons heen verandert voortdurend en steeds sneller. Ook op het gebied van veiligheid. De risico's en gevaren die de samenleving, inwoners en bedrijven kunnen bedreigen, zijn van een andere verschijningsvorm en intensiteit dan enkele jaren geleden.

Informatie gestuurd en innovatief

Een gezamenlijk beeld over een probleem is het begin van een oplossing. Om dat beeld te verkrijgen, kan gebruik gemaakt worden van de grote hoeveelheid beschikbare data die aanwezig is. Zeker in het veiligheidsdomein is dat een belangrijk hulpmiddel, bijvoorbeeld bij de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. Door gegevens te benutten, koppelen en analyseren ontstaat er een integraal beeld en kan onveiligheid en criminaliteit effectiever en op een innovatieve wijze worden bestreden. Die slag moet de komende jaren nog verder worden gemaakt. Gemeenten kunnen dat niet alleen en hebben elkaar nodig. Onveiligheid houdt zich immers niet aan gemeentegrenzen. Bij dit alles wordt wet- en regelgeving op het gebied van privacy niet uit het oog verloren.

Gezamenlijke opgaven

Onveiligheid, overlast en criminaliteit beperken zich niet tot gemeentegrenzen. Afhankelijk van de problematiek vraagt dit naast een lokale aanpak ook om districtelijke, regionale, landelijke en internationale samenwerking. Van belang is de juiste samenwerking met onze ketenpartners.

PARTNERS

Op het gebied van integrale veiligheid wordt met veel partners (niet limitatief) samengewerkt. Een goede samenwerking met onze professionele veiligheidspartners en met inwoners en ondernemers is belangrijk. De afgelopen jaren hebben we gebouwd aan een waardevol netwerk dat wij blijven uitbouwen en waar nodig versterken. Onze (strategische) partners in het veiligheidsdomein zijn:

Politie

De politie heeft tot taak te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen aan hulp aan hen die dit behoeven. Op lokaal niveau treedt de politie op onder het gezag van de burgemeester als het gaat om de openbare orde. De politie treedt op onder het gezag van de Officier van Justitie als het gaat om de strafrechtelijke handhaving.

Openbaar Ministerie

Het Openbaar Ministerie (OM) zorgt er voor dat strafbare feiten worden opgespoord en vervolgd. Daarvoor werkt het OM samen met de politie en andere opsporingsdiensten. De Officier van Justitie leidt het opsporingsonderzoek. Het OM heeft ook tot taak te zorgen dat het vonnis van de rechter wordt uitgevoerd, dat boetes moeten worden betaald, gevangenisstraffen worden uitgezeten en taakstraffen uitgevoerd.

Instellingen en samenwerkingsverbanden

Wij werken samen met een grote hoeveelheid instellingen en in enkele samenwerkingsverbanden voor een veilige gemeente. Wij noemen hierbij zonder uitputtend te willen zijn het Zorg en Veiligheidshuis Noord Oost Gelderland met de Veiligheidskamer Achterhoek, het Regionaal Informatie en expertise Centrum (RIEC), het Regionaal Platform Criminaliteitspreventie Oost Nederland (RPC-ON), HALT, de stichting Veilig Thuis, jongerenwerk Buurtzorg Jong, GGNet (inclusief verslavingszorg), VNOG, ODRA etc..

Inwoners en ondernemers gemeente Oude IJsselstreek

Onze inwoners en ondernemers hebben een steeds belangrijker rol in het samenwerken op het gebied van veiligheid. De afgelopen jaren hebben de Buurtpreventie WhatsApp-groepen een enorme vlucht gekregen. Veel inwoners zijn aangesloten bij Burgernet; een initiatief van de politie en de gemeenten waarbij belangrijke politieberichten via een sms-bericht worden verspreid onder de burgernetdeelnemers. Inwoners worden ook door de digitalisering actiever en werken ook zo aan een veilige en leefbare omgeving.

De gemeente Oude IJsselstreek is een relatief veilige gemeente. Het algemene beeld is dat er een constante afname is van de geregistreerde criminaliteit. Deze positieve ontwikkeling willen we natuurlijk vasthouden.

LANDELIJKE EN REGIONALE THEMA'S

De landelijk vastgestelde prioriteiten, de thema's zoals aangegeven in de Veiligheidsstrategie 2019-2022, Meerjarenbeleidsplan politie 2019-2022 en Meerjarenteamplan Achterhoek West, zijn thema's die ook voor Oude IJsselstreek van belang zijn. De landelijke en regionale thema's zijn als uitgangspunt gebruikt bij het bepalen van de lokale prioriteiten.

Bij deze thema's is de inbreng van verschillende partijen groot, waarbij een brede, integrale aanpak wenselijk en efficiënt is.

Landelijk: <ul style="list-style-type: none">• Ondernijning• Mensenhandel	Veiligheidsstrategie: <ul style="list-style-type: none">• Kwetsbare personen<ul style="list-style-type: none">• Ondernijning• Cybercrime• Informatie-gestuurd werken
Meerjarenbeleidsplan: <ul style="list-style-type: none">• Kwetsbare personen<ul style="list-style-type: none">• Ondernijning• Informatievoorziening• Aanpak cybercrime / fraude	Team Achterhoek West: <ul style="list-style-type: none">• Cybercrime/ -fraude• Aanpak ondernijning• Kwetsbare personen• Informatievoorziening

VEILIGHEIDSVELDEN

Op basis van het landelijke Kernbeleid Veiligheid is het brede begrip veiligheid opgedeeld in een aantal veiligheidsvelden¹ en thema's. Op elk van deze velden en thema's is de gemeente Oude IJsselstreek al jaren actief en de uitvoering van deze aanpak is nog steeds geldend en actueel. Daarom wordt dit nu niet expliciet als 'thema' in dit plan opgenomen.

De gehanteerde veiligheidsvelden worden hieronder kort toegelicht:

1. Veilige woon- en leefomgeving

Dit veiligheidsveld richt zich op het veiliger maken van straten, buurten en wijken. Het gaat daarbij om thema's als criminaliteit, overlast en verloedering. Voor zover er fysieke aspecten aan de orde zijn, hebben die een oorzakelijke relatie met de sociale veiligheid- denk aan verlichting, zichtlijnen, e.d.

Essentieel aan dit veiligheidsveld is dat het zowel de veiligheid als leefbaarheid van de buurt betreft. Binnen dit veld spelen zowel objectieve (meetbare) als subjectieve (gevoelsmatige) veiligheid een rol.

2. Bedrijvigheid en veiligheid

Dit veiligheidsveld richt zich op een samenleving waar ondernemers hun bedrijfsvoering onbelemmerd kunnen uitvoeren, zonder dat ze hierbij/daarbij hinder ondervinden van criminaliteit en onveiligheid. Binnen dit veiligheidsveld vallen recreatieve en economische voorzieningen zoals winkelcentra, bedrijventerreinen en uitgaansmogelijkheden. Het gaat hierbij om de aanpak van winkeldiefstal, bedrijfsinbraak en uitgaansgeweld.

3. Jeugd en veiligheid

Hierin staan veiligheidsvraagstukken in relatie tot jeugd centraal. Dit veiligheidsveld richt zich op het verbeteren van de veiligheidsbeleving van jongeren en een afname van jeugdcriminaliteit. Hieronder vallen thema's als jeugdoverlast, jeugdgroepen, alcohol- en drugsgebruik en veiligheid in/om de school.

¹ Voor meer informatie: www.raadsledenveiligheid.nl/veiligheidsbeleid

4. Fysieke veiligheid

Centraal staan veiligheidsvraagstukken waarbij bedreiging van de veiligheid door natuur of technologie komt. Onder 'fysieke veiligheid' vallen veiligheidsthema's als milieu, rampenbestrijding, crisisbeheersing en brandveiligheid. De gemeente, politie, brandweer en de hulpdiensten werken hierbij nauw samen.

5. Integriteit en veiligheid

Centraal staan verschijnselen die (meer) fundamenteel de rechtsorde en veiligheid bedreigen. Deze verschijnselen hebben potentieel dan ook een omvangrijk veiligheidseffect. Ze kunnen in meest extreme vorm fundamenteel ontwrichtend werken. Thema's binnen dit veiligheidsveld zijn georganiseerde criminaliteit (ondermijning?), radicalisering en polarisatie, en ambtelijke en bestuurlijke integriteit.

Uitvoering veiligheidsvelden

In de onderstaande tabellen is beschreven hoe er uitvoering gegeven wordt/gaat worden aan de eerdergenoemde veiligheidsthema's en de bijbehorende veiligheidsvelden. Bij de uitvoering hiervan is een goede informatiepositie een randvoorwaarde. Deze is dan ook niet apart genoemd maar geldt voor alle veiligheidsthema's.

VEILIGHEIDSVELDEN	UITVOERING
VEILIGE WOON- EN LEEFOMGEVING	<ul style="list-style-type: none">✓ Monitoren en stimuleren WhatsApp groepen✓ Deelname aan het casusoverleg (huiselijk geweld) in de veiligheidskamer✓ Vroegsignalering en zorg bieden aan personen met verward gedrag/kwetsbare personen✓ Gebruikmaking model Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE)✓ Toezicht en handhaving op basis van het lokale Handhavingsuitvoeringsplan✓ Invoeren digitaal opkopersregister✓ Inzetten preventieactiviteiten op veelvoorkomende criminaliteit zoals donkere dagen offensief✓ Deelname aan het project buurtbemiddeling✓ Keurmerk veilig Buitengebied voortzetten✓ Handhaving controles op campings/vakantieparken
BEDRIJVIGHEID EN VEILIGHEID	<ul style="list-style-type: none">✓ Keurmerk veilig ondernemen bedrijventerreinen voortzetten✓ Uitvoering Bibob toets bij aanvraag dranken horecaverunning✓ Uitvoering geven aan het horecaconvenant✓ Uitvoering geven aan het lokaal evenementenbeleid✓ Aansluiten multidisciplinair evenementenoverleg
JEUGD EN VEILIGHEID	<ul style="list-style-type: none">✓ Ontwikkelingen monitoren en aanpak bespreken in jeugdnetwerkoverleg✓ Jongeren Interventie Team (JIT) en de groepsaanpak (Norm overschrijdend en crimineel gedrag)✓ Justitiële- en risicjongeren worden in de veiligheidskamer besproken✓ Boa's en halt zijn aanwezig bij evenementen✓ Boa's sturen jeugdigen door naar halt?✓ Halt geeft voorlichting op scholen over o.a. sexting, social media en overlast rondom de jaarwisseling✓ Convenant Veilige School
FYSIEKE VEILIGHEID	<ul style="list-style-type: none">✓ Integraal handhavingsbeleid✓ Verkeersveiligheidsplan✓ Regionaal risicoprofiel vaststellen

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Actualiseren rampenbestrijdingsplannen ✓ Regionaal risicoplan ✓ Deelname aan project "leef samen" (slimme (rook)melders waardoor ouderen langer veilig thuis kunnen wonen) ✓ Rampenbestrijdingsorganisatie operationeel houden ✓ Samenwerking met VNOG (Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland)
INTEGRITEIT EN VEILIGHEID	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ambtseed en VOG (verklaring omtrent gedrag) medewerkers ✓ Keurmerk Veilig Buitengebied o.a. twee jaarlijks een groene nacht en bewustwordingsbijeenkomsten ondermijning voor inwoners ✓ Overleg met netwerkpartners en samenwerkingsacties met netwerkpartners ✓ Uitvoering geven aan het lokale Bibob beleid, regionaal afgestemd. ✓ Uitvoering geven aan het Regionale Hennepconvenant ✓ Uitvoering geven aan het Damoclesbeleid zodat tijdelijk panden gesloten kunnen worden bij drugshandel of hennepkwekerijen ✓ Bewustwordingsbijeenkomsten ondermijning organiseren voor interne medewerkers en externe partners (ODA, politie, brandweer) ✓ Inrichten gemeentelijk meldpunt waar interne collega's en externen terecht kunnen met signalen in het kader van ondermijning ✓ Deelname aan werkgroep ondermijning Achterhoek en faciliteren projectleider ✓ Opstellen lokaal plan van aanpak ondermijning ✓ Meldpunt 'ondermijning' ✓ Samenwerking met het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum)

LOKALE ACCENTEN/THEMA'S

De samenleving om ons heen verandert voortdurend en steeds sneller. De Coronapandemie heeft ons nogmaals bevestigd dat veiligheid een grote rol speelt in ons dagelijks leven en ons regelmatig voor enorme uitdagingen stelt. Veiligheid is een dynamisch en weinig te voorspellen domein. De risico's en gevaren die de samenleving, inwoners en bedrijven kunnen bedreigen, zijn van een andere verschijningsvorm en intensiteit dan enkele jaren geleden. Een bewuste keuze van de gemeente om naast de reguliere veiligheidsvelden (woninginbraken, geweld, aanpak jeugd) de komende jaren in te zetten op ondermijning en kwetsbare personen. Deze prioriteiten zijn onderkent en gebaseerd op de lokale aandacht en sluiten naadloos aan bij de prioriteiten die voor het politie basisteam Achterhoek West zijn vastgesteld. Hiermee wordt bereikt dat politie inzet voor deze prioriteiten door het basisteam herkend worden en er inzet voor wordt vrijgemaakt.

PRIORITEIT 1: ONDERMIJNING

De gemeente Oude IJsselstreek wil het creëren en behouden van een veilige en leefbare gemeente niet alleen bereiken door overlast of high impact crimes aan te pakken, maar ook door het voorkomen en bestrijden van onzichtbare criminaliteit die onze samenleving ondermijnt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan (zorg)fraude, drugsproblematiek en georganiseerde criminaliteit. We werken samen met de politie, het Openbaar Ministerie, de Belastingdienst, het Regionaal Informatie en Expertise Centra (RIEC), inwoners en ondernemers om ondermijnende criminaliteit aan te pakken. Simpel gezegd is ondermijning dat de “onderwereld” misbruik maakt van (de faciliteiten van) de bovenwereld, om bijvoorbeeld crimineel geld wit te wassen. Deze vorm van criminaliteit is niet direct zichtbaar, maar heeft wel een negatieve werking op onze gemeente. Ondermijning is daarmee een aantasting van veiligheid en veiligheidsgevoelens. Landelijk en regionaal is ondermijning al een speerpunt en ook in de lokale aanpak moet hiervoor voldoende aandacht zijn.

De aanpak van ondermijning is geen tijdelijk fenomeen en zal structureel geborgd moeten worden binnen de organisatie. De aanpak is gericht op de volledige veiligheidsketen van pro-actie tot nazorg en op het inzetten van preventie, bestuursrechtelijke-, privaatrechtelijke, fiscale- en/of strafrechtelijke instrumenten.

Het is een gegeven dat georganiseerde criminaliteit het lokale gezag kan ondermijnen, de veiligheid en leefbaarheid kan verslechteren en schade op kan leveren voor inwoners en ondernemers. De ‘onderwereld’ maakt voor illegale activiteiten gebruik van diensten van de ‘bovenwereld’. Voorbeelden zijn: gemeentelijke vergunningen, huisvesting misbruiken voor illegale praktijken zoals mensenhandel en hennepkwekerijen en witwaspraktijken. Daarom vraagt dit ook op gemeentelijk niveau aandacht.

Sinds 2018 is de Achterhoek ook in gezamenlijkheid bezig met de aanpak van de ondermijnende criminaliteit. Er is een Achterhoekse projectleider/regisseur die alle lijnen tussen de gemeenten verbindt, aanjaagt, uniformeert en enthousiasmeert. De aanpak van ondermijning kan niet tijdelijk opgepakt worden. Dit vraagt om een lange adem.

Doelstelling:

Ondermijning in een vroeg stadium herkennen door een stevige integrale aanpak en een goede informatiepositie op te bouwen waarbij signalen van partners aan de voorkant worden gedeeld. Bij vroegtijdige onderkenning kan beter worden voorkomen dat de samenleving en overheidsorganisaties criminelen faciliteren

Gemeentelijke aanpak ondermijning op drie hoofdlijnen:

1. **Op orde brengen** van het bestuursrechtelijke gemeentelijk instrumentarium door aanpassing van regelgeving en beleid.
2. **Bewustwording** binnen organisatie gericht op het onderkennen en signaleren van vormen van ondermijning, inrichten van een meldpunt en lokaal casusoverleg en,
3. **Aanpak van concrete signalen** en fenomenen die uit meldingen en het ondermijningsbeeld naar voren komen, in **samenwerking met ketenpartners** zoals politie, OM en belastingdienst.

Instrumentarium:

Een weerbare gemeente begint met het op orde hebben van het eigen instrumentarium. Om als gemeente een effectieve partner binnen de integrale aanpak te kunnen zijn, is het belangrijk dat onze gemeente het basisinstrumentarium op orde heeft. We zetten in hoofdlijnen in op:

- Scan buitengebied & bedrijventerreinen en werken aan het Keurmerk Veilig Buitengebied/Bedrijventerreinen;
- Vaststellen en uitvoeren van de beleidsregels Wet Bibob;
- Handhaven volgens het beleid artikel 13b Opiumwet bij soft- en harddrugs en aanpassen APV op drugsgebruik/handel in de openbare ruimte
- Inrichten van een (intern) meldpunt ondermijning;
- Continueren van integrale controles bij bepaalde sectoren;
- Continuering aanpak woon- en adresfraude.

Mensen zijn (sociaal) kwetsbaar als de draaglast van de ervaren problemen en tegenslagen te groot is voor de beschikbare draagkracht, waardoor ze worden bedreigd met maatschappelijke uitval of sociale uitsluiting. Personen met verward gedrag behoren tot die groep personen die door omstandigheden dreigen af te glijden en van wie het gedrag veel invloed kan hebben op de omgeving. Denk hierbij bijvoorbeeld aan dak- en thuislozen, mensen met psychische problemen, mensen met een licht verstandelijke beperking, dementie, verslaving, inwoners die na detentie hun leven weer op de rit moeten krijgen en gezinnen met problemen op verschillende leefgebieden.

Deze kwetsbare inwoners zijn bovengemiddeld betrokken als dader en/of als slachtoffer bij overlast en veiligheidsproblemen.

Het aantal meldingen bij de politie over personen met verward gedrag is de afgelopen jaren gestegen. Ook binnen de gemeente, de sociale teams, is het aantal casussen welke een relatie hebben met verward gedrag gestegen. Dit is een zorgelijke trend en daarom verdient deze doelgroep ook de komende jaren de aandacht. Die van ons én van die van onze netwerkpartners.

In 2019 zijn er binnen Oude IJsselstreek 163 zogenaamde E33-meldingen geregistreerd bij de politie. Deze E33-meldingen zijn meldingen betreffende overlast door verwarde personen of zwervers. In het aantal meldingen dat per jaar binnenkomt, zit een stijgende lijn. Hierbij kan het wel zo zijn dat er meerdere meldingen binnenkomen met betrekking tot één persoon.

Wet verplichte GGZ (Wvggz):

De Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg is op 1 januari 2020 in werking getreden. Deze wet regelt onder andere de rechten van de mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGZ. Ook is deze wet ter voorkoming van het aantal gedwongen opnamen door in een vroegtijdig stadium de juiste hulp in te zetten. Ook kan er verplichte zorg buiten een GGZ-instelling worden opgelegd.

Doelstelling:

Voorkomen en verminderen van overlast en onveilige situaties door integraal inzetten van goede zorg, passende ondersteuning en repressief optreden.

Doelen:

- Door implementatie van de plannen over sluitende aanpak en de inwerkingtreding van de nieuwe Wet op de geestelijke gezondheidszorg per 1 januari 2020 waarbij onder andere een meldpunt wordt ingesteld, zou het aantal meldingen over personen met verward gedrag moeten dalen. Ook doordat we op deze manier meer preventief kunnen werken en bij mensen in een vroegtijdig stadium de juiste hulp kunnen bieden om zo excessen te voorkomen;

- Meer inzicht in de aard en omvang van de problematiek m.b.t. overlast verwarde/kwetsbare personen om dit vervolgens op een adequate manier met alle partijen aan te kunnen pakken;
- Zoveel mogelijk voorkomen van openbare orde en veiligheidsproblemen.
We willen samenwerking tussen zorg- en veiligheidsprofessionals intensiveren. Dat doen we door het ontwikkelen en toepassen van nieuwe en/of betere instrumenten, het verbeteren van processen, het vullen van lacunes. We doen wat nodig is onder het motto: samenwerken in maatwerk.

Werkwijze:

Wij werken lokaal en regionaal samen met belangrijke ketenpartners. In de gemeente zijn verschillende periodieke en incidentele overleggen om te signaleren, te bespreken en te handelen. Bij deze overleggen zijn bijvoorbeeld politie, openbaar ministerie, veiligheidskamer, woningcorporaties, GGZ en verslavingszorg betrokken. Daarmee is er een goede basis om samen te werken met de netwerkpartners in het signaleren van probleemsituaties en afstemming over de aanpak daarvan.

Deze samenwerking bestaat onder andere uit:

- Advies- en meldpunt voor mensen die kampen met psychische nood of hulp;
- Verbeteren persoons gerichte aanpak (PGA);
- Leren van praktijkervaringen aan de hand van concrete casuïstiek;
- Versterken van doorzettingskracht: keten en / of procesregie;
- Verbeteren informatie-uitwisseling;
- Deelname aan het casusoverleg kwetsbare personen Veiligheidskamer en indien nodig tijdig een Multi Disciplinair Overleg te starten;
- Training professionals en vrijwilligers in signaleren en omgaan met (beginnend) verward gedrag;
- Uitvoering van de Wvvgz (1 januari 2020).

ONTWIKKELTHEMA'S

Informatie gestuurd werken

Begrippen als eigen kracht en participatiesamenleving zijn niet meer weg te denken uit onze maatschappij. Op het gebied van veiligheid kunnen inwoners zelf veel initiatieven ondernemen om hun eigen woon-, leef- en/of werkomgeving te verbeteren. Zoals in het collegeakkoord staat vermeld zijn inwoners en overheid nadrukkelijk samen verantwoordelijk voor een leefbare samenleving.

Een goede informatievoorziening is een randvoorwaarde voor de regierol van de gemeente op het gebied van integrale veiligheid en voor een effectieve samenwerking. Integrale samenwerking vraagt (meer) informatiedeling. De kern van informatie gestuurd werken is: het in kaart brengen en analyseren van gebeurtenissen, signalen en trends en het in beeld brengen van risico's en ondermijnend en crimineel gedrag als basis voor het signaleren van ontwikkelingen en het nemen van maatregelen. Omdat deze werkwijze zo belangrijk is, kan het gezien worden als een ontwikkelthema. Een gezamenlijk beeld over een probleem is het begin van een oplossing. Omdat onveiligheid niet aan gemeentegrenzen is begrensd, hebben de gemeenten elkaar nodig. Die slag moet de komende jaren nog verder worden gemaakt. Bij dit alles wordt wet- en regelgeving op het gebied van privacy niet uit het oog verloren. Privacy is een cruciaal en continu aandachtspunt bij informatie gestuurd werken. De regels zoals vastgelegd in de wettelijke voorschriften vormen de leidraad. Het gaat daarbij bijvoorbeeld om de Wet Politiegegevens en de Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG).

Contextgedreven werken

De gemeente werkt evenals de politie met de methodiek: contextgedreven werken. Dat betekent dat de actualiteit en de specifieke kenmerken van een vraagstuk (de context) bepalend is voor de inzet van menskracht en middelen. Aan de hand van de context wordt bekeken welke activiteiten op het gebied van openbare orde en veiligheid & zorg specifiek nodig zijn. Voorbeeld: bij ernstige overlast in een wijk wordt direct planmatig gekeken welke partners en welke maatregelen genomen dienen te worden om

de overlast aan te pakken en de rust op langere termijn te waarborgen. Samen met de wijkregisseurs, met de veiligheidspartners, de veiligheidskamer Achterhoek, Buurzorg Jong, inwoners en ondernemers wordt samen gewerkt aan het veiligheidsvraagstuk.

Samenwerking met inwoners

De veiligheid in Oude IJsselstreek is een gedeelde verantwoordelijkheid. Alle partijen in de veiligheidsketen hebben hun eigen expertise en verantwoordelijkheid. Zij krijgen de ruimte en de juiste stimulans om deze in te zetten. Naast de professionele partners betreft dit ook de inwoners van Oude IJsselstreek. De meeste inwoners en ondernemers zijn uitstekend in staat binnen hun eigen netwerkproblemen op te lossen. Met name als het gaat om het nemen van voorzorgsmaatregelen zoals op het terrein van woninginbraken zijn inwoners als eerste zelf aan zet. Met elkaar de ogen en oren van de buurt vormen, verdachte situaties melden, het huis goed beveiligen en afsluiten en elkaar aanspreken; het draagt allemaal bij aan het versterken van de veiligheidssituatie en bewonersbetrokkenheid in de stad, in de wijk en in de buurt. Inwoners vormen de ogen en oren van de eigen leefomgeving. Steeds vaker ontstaan er spontane WhatsApp groepen van buurt- en/of wijkbewoners. Dit gaat buiten gemeente en politie om, maar kan wel een sterk middel zijn om ongewenste personen en zaken tijdig te signaleren.

Balans tussen preventie, zorg en repressie; verbinding tussen zorg en veiligheid

In de samenwerking bij casuïstiek worden zorg en veiligheid met elkaar verbonden om tot een integrale oplossing te komen. Lange termijnoplossingen zijn integraal en zitten voornamelijk in de preventieve sfeer. Er is aandacht voor de achterliggende oorzaak en het doel om vicieuze cirkels te doorbreken en herhaling te voorkomen. Straffen worden uitgedeeld als dat nodig is. Het bieden van hulp op de plaatsen en tijdstippen waar dat nodig is, door het verbinden van zorg en veiligheid. We streven dan ook naar een optimaal effect door een goed afgestemde toepassing van bestuurlijke en strafrechtelijke interventies in combinatie met een pakket maatregelen gericht op (na)zorg en preventie. De mix van preventie, zorg en repressie, gecombineerd met een informatie gestuurde, gebiedsgerichte integrale benadering moet leiden tot een effectieve probleemgerichte aanpak. In de zoektocht naar een goede balans tussen repressie, zorg en preventie, speelt de positie van handhaving een zeer belangrijke rol. Veiligheid en handhaving gaan we daarom nadrukkelijker verbinden.